

TEMA

Fritt fram for Liam

Med BPA-assistenter har Liam (7) frihet til å bestemme selv. Det har foreldrene også.

Tekst og foto: Hilde Schrøder Røyset Foto: Aida Foto

Liam og BPA-assistent Bjørn-Ivar skal ned for å spille Nintendo. Lillesøster Leah følger med. (Foto: Aidafoto).

Liam Rønnestad er «hjemme alene», og gjør som sjuåringer flest – han spiller Nintendo. Han må skynde seg for snart kommer mamma hjem fra jobb, og pappa er innom barnehagen for å hente lillesøster Leah på fire. Og egentlig skulle han vel ha begynt på leksene.

– Jeg spiller FIFA 19, snart kommer FIFA 20 – det er premien min, sier han.

– Har du fått premie?

– Ja, fordi jeg får medisin i ryggen.

Liam har muskelsykdommen SMA, og har fått jevnlig med doser medisin det siste året. Slikt blir det premier av.

– Jeg har Playstation 4, Nintendo og Nintendo Switch, sier han med blikket stødig festet på fotball-spillerne som løper over skjermen. Julio Cesar sitter ved siden av. Han er BPA-assistent og har jobbet her i to år, og er ifølge Liam dritgod i fotball. Det fører til at Liam ofte er førstevalget når vennene skal spille fotball i friminuttene.

BPA - en vei til selvstendighet

Hjemme hos familien Thomas Rønnestad og Monica Flisnes i Ålesund er de godt vant med å ha BPA-assistenten i huset.

– Vi startet for et par år siden med noen timer i uka, i stedet for avlastning og støttekontakt, forteller pappa Thomas. Første gangen vi fikk vite om brukerstyrt personlig assistanse (BPA) var på Frambu. Her møtte vi andre som var godt i gang med BPA-assistenten til sine barn, og vi har lært mye av de som er kommet litt lengre enn oss.

For å få brukerstyrt personlig assistanse måtte de først søke sin kommune, som vurderte assistansebehovet.

– Da vi søkte om BPA fikk vi spørsmål om noen i familien kunne være avlaster. Men de er og var allerede en viktig ressurs, så vi ønsket heller å finne andre å ansette, sier mamma Monica.

– Samtidig ønsket vi at Liam skulle få oppleve den friheten det er å kunne bestemme og gjøre ting selv, å bli selvstendig. Vi startet med noen timer i uka, som vi brukte om ettermiddager og i helger.

Da Liam gikk siste året på barnehagen begynte planleggingen av skolestart. Familien skryter av rektor som gjorde mye for å få på plass BPA-assistenten også i skoletiden.

– Vi ønsket å ha egne BPA-assistenten som kunne følge Liam der han var, på skolen eller hjemme. I tillegg ville vi unngå at han fikk tildelt stadig nye personer som han måtte forholde seg til. Med BPA velger en selv hvilke assistenter en vil ansette, når de skal jobbe og hvor de skal jobbe. BPA gir oss både fleksibilitet og stabilitet hos de som er rundt Liam.

Finne på ting

Tidlig om morgenen kommer den første BPA-assistenten hjem til Liam og bistår i morgenrutinene. Assistenten følger han til skolen, mens mamma og pappa drar på jobb, og Leah til barnehagen. Enkelte dager velger Liam om han vil på SFO før skolen begynner, og det samme valget har han om ettermiddagen. Den friheten er viktig for Liam, da han av og til trenger å spare på energien. Senere på dagen er det vaktskifte, og en ny assistent kommer på jobb.

– Jeg har Julio Cesar, Jan, Bjørn-Ivar og Sivert, og snart får jeg to nye assistenter. Sivert er ny. Han er ok. Han gjør det jeg sier, smiler Liam lurt. – I går satt jeg fast oppe på ei vippedisse, men det var min feil.

I sommer var familien på ferietur til Tyrkia. Da var BPA-assistenten med.

– Vi var alle ute i en sånn pedalbåt, som du trækker med, da jeg og assistenten hoppet i havet, forteller Liam stolt. Han forteller også at han er ute og bowler, drar på fjelltur i bæremeis, er ute i gata og leker eller finner på andre ting med assistentene. Klassekameratene til Liam har så smått begynt å stikke til hverandre på spontane besøk, og det kan også Liam gjøre sammen med assistenten sin.

– Rett og slett ringe på og spørre om en kan finne på noe. Ingen selvfølgelig frihet for en som trenger litt ekstra tilsyn, men med BPA-assistenten er det mulig, sier pappa.

Tett og god oppfølging

Familien har valgt Prima Assistanse som sin leverandør av BPA-tjenesten.

– Vi hørte på erfaringer fra andre foreldre før vi valgte leverandør, og la vekt på at vi fikk tett oppfølging og rask hjelp. For oss var det viktig å få god informasjon både i oppstarten og underveis, noen som raskt kan gi oss råd og tips. Vi er også så heldige at vi kan låne møtelokalet deres når vi har intervjuer av nye kandidater, sier Monica.

– Ja, hadde alle vært så serviceinnstilt som Prima Assistanse hadde det ikke vært noen sak, skryter Thomas inn.

Papirfly i farta! Assistent Bjørn-Ivar Skuggen og Liam er ute på tur. (Foto: Aidafoto).

Når favorittfaget er matte, går
leksene som en lek. (Foto: Aidafoto)

Fra venstre pappa Thomas Rønnestad, mamma Monica Flisnes, Liam og BPA-assistent Julio Cesar Noguera Strønstad.

– Jeg trener faktisk, sier Liam fornøyd, og blåser en tyggegummiboble. – Legen sa at jeg skulle tygge «tyggis» for å trene kjevemusklene.

– Vi var veldig spente på hvordan det ville bli å ha assistenter i huset hele tiden. Men det har gått over all forventning. Vi er nøye i ansettelsesprosessen, og her hos oss har vi stort sett unge mannlige assistenter. Og vi har vært veldig heldige med fleksible, omgjengelige og lojale assistenter som tar ansvar, sier foreldrene. – Men det er litt jobb også, sier Monica.

– Som alle foreldre til barn med funksjonsnedsettelse vet, er det mye som skal følges opp. Dette gjelder også for BPA.

Men det er så verdt det, slår de begge fast.

– Vi vet om andre i lignende situasjon som ikke har startet opp ennå. Vi valgte å starte tidlig, og ønsker at BPA-timene skal brukes for at Liam skal kunne leve det livet han og vi ønsker. Å vite at han kan det, gjør meg godt, avslutter pappa Thomas Rønnestad.

Slik søker du om BPA

- Søk skriftlig til din kommune
- I de fleste kommuner blir du først tildelt timer, og deretter velger du BPA-leverandør
- Prima Assistanse er en slik BPA-leverandør, og har avdelingskontor som dekker hele landet
- Har du barn med BPA, kan foresatte være arbeidsleder, og stå for den daglige driften.
- Prima Assistanse er arbeidsgiver og sørger for lønn til dine assistenter

Har du spørsmål om BPA og trenger råd og tips – ta kontakt med Prima Assistanse!

E-post: post@prima-assistanse.no

Tlf.: 22 150 100

Les mer her: www.primaassistanse.no